

De vrouwenhater

KAREN SANDER

De vrouwenhater

Vertaald door Ans van der Graaff en David Orthel

Manteau

MEESTERS IN MISDAAD

Oorspronkelijke titel: *Schwesterlein, komm stirb mit mir*
© 2013 Rowohlt Taschenbuch Verlag
© 2014 Uitgeverij Manteau / WPG Uitgevers België nv,
Mechelsesteenweg 203, B-2018 Antwerpen
en Ans van der Graaff & David Orthel

www.manteau.be
info@manteau.be

Vertegenwoordiging in Nederland
Singel 262 – 1016 AC Amsterdam
Postbus 3879 – 1001 AR Amsterdam

Omslagontwerp: Wil Immink
Opmaak binnenwerk: Ready2Print
Foto achterplat: Alexander Vejnovic
Vertaling: Ans van der Graaff en David Orthel

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevens-
bestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze,
hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of
op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming
van de uitgever.

ISBN 978 90 223 3030 2
D/2014/0034/276
NUR 330

20 maart 1996

BRAND IN JEUGDINRICHTING EIST EEN DODE

‘Meisjeswurger’ sticht brand en pleegt zelfmoord

SIEGBURG. Alle gedetineerden van jeugdinrichting Siegburg moesten gisteren wegens brand worden geëvacueerd. Volgens de politie was er één dodelijk slachtoffer, drie anderen moesten voor behandeling naar het ziekenhuis. De brand brak rond vijf uur 's middags uit in het cellencomplex, verspreidde zich ongewoon snel door het hele gebouw en kon pas na enkele uren worden geblust.

Afgaande op de eerste berichten gaat het om brandstichting. Een gedetineerde stichtte blijkbaar brand in zijn cel en pleegde vervolgens zelfmoord. Volgens onbevestigde verklaringen zou het gaan om de ‘meisjeswurger van Duisburg’, wiens zaak in november vorig jaar opzien baarde. De zeventienjarige Hendrik Vermeeren werd veroordeeld wegens drievoudige moord. Men achtte bewezen dat hij drie meisjes in de leeftijd van twaalf tot veertien jaar verkrachtte en vervolgens wurgde. Gedurende de strafzaak betoonde Vermeeren geen spijt, maar vanwege zijn leeftijd werd hij desondanks veroordeeld volgens het jeugdrecht. Wellicht kreeg Vermeeren in de loop der tijd toch schuldgevoelens, want de jongen zou een afscheidsbrief aan zijn familie hebben geschreven voor hij een eind aan zijn leven maakte.

De materiële schade die de brand heeft veroorzaakt, wordt geschat op meer dan twee miljoen mark. Het zal waarschijnlijk nog maanden duren voor de jeugdinstelling Siegburg weer in gebruik genomen kan worden. De geëvacueerde gedetineerden werden over andere instellingen verdeeld, waar ze voorlopig zullen blijven. Hoe het Vermeeren precies is gelukt om brand te stichten moet nog worden onderzocht.

ZESTIEN JAAR LATER

Dinsdag 8 oktober, 11.00 uur

De buurt stond bekend als chic, de huizen zagen er deftig uit, de limousines op de oprijlanen waren zwart en duur, maar de dood was hier even lelijk als overal. Misschien nog wel lelijker. Georg Stadler parkeerde zijn dienstauto dubbel en liep naar de ingang van nummer veertien. Al in het trappenhuis sloeg de dierlijke stank hem in het gezicht. Het was niet de kenmerkende, zoet-metalige lucht van bloed, maar iets anders, iets volstrekt weerzinwekkends. Helse dampen. Stadler zette zich inwendig schrap tegen het schouwspel dat hem te wachten stond, voor hij over de drempel stapte en de woning binnenging.

Linda Franke van de technische recherche zag hem het eerst.

‘Ik hoop dat je een sterke maag hebt’, zei ze bij wijze van groet. Ze zag witter dan anders, haar wangen hadden bijna dezelfde tint als haar witblonde paardenstaart. ‘Het ziet er niet best uit, daarbinnen.’

‘Als jij het zegt.’ Stadler viste een beschermende overall uit een doos en trok hem aan.

‘Geloof me maar’, zei Linda. ‘Olli heeft al gekotst en een van de agenten moest zelfs door de ambulancedokter worden behandeld.’

‘Was het zo erg?’

Linda probeerde te glimlachen, wat jammerlijk mislukte. Gewoonlijk flirtte ze schaamteloos met hem en hij had al vaak met de gedachte gespeeld om op haar avances in te gaan. Hij

had echter een ijzeren stelregel: begin nooit iets met collega's. Die regel had hij één keer overtreden en het resultaat was rampzalig geweest. Daarom zag hij liever af van een tweede poging... hoe de knappe Linda ook naar hem lonkte. Bovendien was ze een stuk jonger dan de vrouwen die hij anders versierde.

Hij zuchtte. 'Wat hebben we?'

Linda vatte zijn zuchten duidelijk verkeerd op en keek hem medelevend aan. 'Een lijk, vrouwelijk. Waarschijnlijk de eigenares van de woning. Ze ligt in de woonkamer. Behoorlijk toegetakeld.' Ze haalde haar schouders op. 'Je zou haast denken dat Jack the Ripper uit de dood is opgestaan.'

Stadler trok zijn wenkbrauwen op. 'Jack the Ripper?'

'Kijk zelf maar.'

Hij schoof langs haar heen de woonkamer binnen. De hevige stank benam hem de adem. Hij dwong zichzelf er niet op te letten en de plaats delict in zich op te nemen. Eerst zag hij alleen de tegenoverliggende muur. Die was wit geverfd en er stond een wit gelakte piano voor. Beide waren bezaaid met bruinrode vlekken, die in een waaierspatroon over de witte achtergrond verspreid waren. Ook het plafond was bruinrood bespat, evenals de boekenkast voor de aangrenzende muur.

Een van zijn collega's zat op zijn knieën op de vloer en kwam overeind, waardoor Stadler het lijk te zien kreeg.

Stadler hapte naar adem. 'O shit', mompelde hij.

Voorzichtig kwam hij dichterbij. De vrouw lag op haar rug met haar benen uit elkaar. Ze droeg een opengeslagen ochtendjas en een pantoffel, verder niets. De dader had haar halsslagerader doorgesneden; dat verklaarde het vele bloed op de muur. Maar hij had het duidelijk niet voldoende gevonden zijn slachtoffer gewoon dood te laten bloeden. Ontelbare keren had hij de vrouw gestoken. Er zaten steekwonden op haar borst en schouders. Of hij haar ook in het onderlijf had gestoken was niet te zien, want daar gaapte een reusachtige wond. De moordenaar

had de buik van zijn slachtoffer met één enkele haal opengere-
ten. De organen lagen bloot, een stuk darm kronkelde de buik-
holte uit en bedekte de schaamstreek.

Linda kwam naast Stadler staan. ‘Wat voor klootzak doet zo-
iets?’ vroeg ze zacht.

Stadler zei niets. Hij kneep zijn ogen dicht. De aanblik van de
dode had een herinnering bij hem opgeroepen. Niet aan foto’s
van de slachtoffers van Jack the Ripper, die hij ooit eens bij een
bijscholingscursus had gezien. Nee, de beelden waar hij aan
dacht waren van recenter datum. En ze leken verdomd veel op
dit schouwspel. Maar hij kon zich niet herinneren in welk ver-
band het was geweest.

‘Wat is er al bekend?’ vroeg hij Linda.

‘Ze heet Leonore Talmeier. Ze was advocate. Getrouwd. Geen
kinderen. Haar man zit in het buitenland, we hebben hem nog
niet kunnen bereiken.’

Georg Stadler draaide zich om. Hij had nu wel genoeg ge-
zien. Op de gang praatte hij verder, terwijl hij de overall uit-
trok. ‘Hebben jullie met de burens gepraat? Heeft iemand iets
opgemerkt?’

Linda trok haar handschoenen uit. ‘Tot nu toe hebben de
ondervragingen niets opgeleverd. De andere bewoners zijn ge-
schokt. Iedereen vond mevrouw Talmeier aardig. De meesten
denken dat het iets met haar beroep te maken moet hebben.
Omdat ze criminelen verdedigde.’

‘Kijk aan.’ Stadler leunde tegen de muur. Hij had meer last
van de stank dan hij had verwacht. Misschien werd hij oud. Ge-
voelig. ‘Dan ga ik maar eens naar het hoofdbureau. Bel me als er
nieuws is.’

‘Doe ik.’ Ze glimlachte tegen hem. Ze zou vast nog iets vin-
den, al was het maar om een voorwendsel te hebben om hem te
bellen.

Stadler knikte naar haar en liep de woning uit. Op weg naar

zijn auto ging er een lampje bij hem branden. Nu wist hij waarom de aanblik van het verminkte lijk hem zo bekend was voorgekomen.

Donderdag 17 oktober, 15.50 uur

‘Vergeet CSI, vergeet *The Silence of the Lambs*, vergeet wat u op televisie hebt gezien of in een van de talloze boeken over het onderwerp hebt gelezen. Vergeet alles wat u over seriemoordenaars denkt te weten. Want in werkelijkheid weet u niets. Helemaal niets.’

Liz Montario leunde tegen de lessenaar en liet haar blik langzaam door de collegezaal gaan. Alle ogen waren op haar gericht, niemand zei iets, niemand verroerde zich. ‘Mooi’, sloot ze haar lezing af. ‘Dat was het voor vandaag. Lees voor volgende week alsjeblieft de eerste twee teksten in de reader en bedenk alvast over welk onderwerp je een paper wilt schrijven. Dank voor jullie aandacht.’

Terwijl Liz achter de lessenaar vandaan stapte, kwam de zaal weer tot leven. Knokkels roffelden een applaus op de tafeltjes, het geroezemoes kwam op gang, stoelen werden naar achteren geschoven en er piepte een mobiele telefoon.

Liz stopte haar papieren in haar tas, draaide zich om en liep de gang op. Snel weg voordat een van de vele overijverige studenten een gesprek over het vak met haar aanknoopte. Er was altijd wel iemand die het probeerde, hoe ongenaakbaar ze zich ook voordeed. En niet zelden stortte hij of zij zich dan op het onderwerp met een enthousiasme dat ver boven gewone interesse voor het vak uitsteeg. Liz pakte haar tas steviger vast en liep naar de lift. Als je gespecialiseerd was in sociopaten trok je

allerlei vreemde figuren aan. Ook figuren op wie de daderprofielen die ze met haar studenten behandelde schrikbarend goed van toepassing waren.

Op de tweede verdieping stapte Liz uit. Hier lagen de kantoren van de medewerkers van de faculteit psychologie. De gang was donker, een van de deuren stond op een kier en daarachter was zacht gemompel te horen; verder heerste er stilte. Het was donderdagmiddag, de meeste collega's waren al op weg naar huis. Liz deelde een kantoor met twee andere hoogleraren en een assistent in opleiding. Ze had niet eens een eigen bureau, maar dat stoorde haar niet, omdat ze toch maar één dag in de week op de universiteit doorbracht. Bovendien gebruikte ze het kantoor alleen om haar spullen neer te zetten en om er 's morgens spreekuur te houden.

Als ze had gewild, had ze allang een eigen leerstoel aan een gerenommeerde universiteit kunnen hebben. Ze was immers min of meer een ster op haar vakgebied. In haar dissertatie over seriemoorden had ze een dader ontmaskerd van wiens bestaan de politie tot dan toe niet eens een vermoeden had gehad. Pas na de publicatie van haar dissertatie had een researchteam haar theorie gecontroleerd en vervolgens een reeks misdrijven opgehelderd die inmiddels bekendstonden als de Kanaalmoorden.

Diverse collega's haalden hun neus op voor de ophef die over haar werd gemaakt en deden haar methodes af als onwetenschappelijk. Toch hadden diverse universiteiten in heel Europa haar goedbetaalde betrekkingen aangeboden. Ze had ze echter afgewezen; ze wilde onafhankelijk blijven, zich niet vastleggen, en voor het geld hoefde ze het ook niet te doen. *Verborgene patronen*, een versie van haar proefschrift waaruit ze alle voetnoten en tientallen vaktermen had geschraapt opdat het voor de gewone lezer niet te ingewikkeld werd, was een bestseller en werd ook een jaar na verschijning nog steeds ongelooflijk goed verkocht. Ze kreeg voortdurend uitnodigingen voor voordrachten, lezin-

gen en interviews, die ze echter allemaal afwees. Het laatste wat ze wilde was haar foto in de krant. Eigenlijk wilde ze ook helemaal niet doceren. Ze had de leeropdracht alleen aangenomen opdat haar reputatie als wetenschapper niet helemaal te gronde zou gaan.

Liz duwde de deur naar het kantoor open en groette Ruben, die alleen even van zijn beeldscherm opkeek.

‘Dag mevrouw Montario. U hebt twee brieven en een telefoonbericht. Het ligt allemaal daar.’ Hij wees naar het bureau dat Liz en haar collega’s om beurten gebruikten.

Ruben Keller was assistent in opleiding, een lange, slungelige jongen met een bril met zwart montuur en een ruige haardos. Hij was iemand die altijd een beetje overijverig leek, maar van wie Liz vermoedde dat alles wat er op de universiteit gebeurde hem uiteindelijk weinig kon schelen. Zijn echte leven bracht hij op diverse fora op internet door en zijn vrienden zaten over de hele wereld, ook al kende hij ze alleen virtueel. Misschien mocht ze hem juist daarom: hij was een van de weinige mensen die haar met dezelfde onverschilligheid behandelde als hij iedereen betoonde en die haar niet tegemoet trad met de mengeling van eerbied en argwaan waar ze anders zo vaak mee werd bejegend.

‘Dank je, Ruben.’ Ze liep naar het bureau en pakte de twee enveloppen. Op de bovenste zat een geeltje geplakt. *Hoofdinspecteur van de recherche Georg Stadler wil graag worden teruggebeld*, stond erop, met een telefoonnummer erbij.

‘Wat wil die inspecteur?’ vroeg Liz zo terloops mogelijk. De woorden ‘Hoofdinspecteur van de recherche’ dansten voor haar ogen. De afgelopen maanden had de politie vanwege haar een hoop hoon en verwijten over zich heen gekregen, en veel politieambtenaren reageerden daardoor allergisch op haar naam. Sommige hadden haar zelfs over de telefoon uitgescholden. Dat was echter niet de reden waarom haar maag in de knoop raakte.

‘Dat zei hij niet’, antwoordde Ruben zonder haar aan te kijken.

Liz bekeek de enveloppen. De eerste was van de administratie van de universiteit, de tweede deed haar hart een slag overslaan. ‘Dr. Elisabeth Montario’, was er met een typemachine op getikt. Een typemachine, geen computerlettertype in typemachinestijl. Ongeveer een week geleden had ze zo’n zelfde envelop gekregen. De inhoud had toen even haar adem doen stokken. Toch was ze hem alweer bijna vergeten. De afzender had dat kennelijk vermoed en wilde daarom haar herinnering opfrissen. Ze scheurde de envelop open en haalde het enkele vel papier eruit. Het bericht was kort en ook met een typemachine getikt: ‘Vind me voor ik jou vind.’

Liz liet de brief zakken. Zonder twijfel een escalatie. Het eerste bericht had alleen geluid: ‘Vind me.’

‘Is er iets niet in orde?’ Ruben keek haar vragend aan.

‘Alles prima.’ Ze pakte haar lammy en liep het kantoor uit. Op weg naar haar auto blies de wind gele herfstbladeren voor haar voeten en de wolken joegen langs de vuilgrijsblauwe hemel. Ze probeerde nergens aan te denken, maar kon de anonieme briefschrijver niet uit haar hoofd zetten. Hij was beslist niet de eerste gek die op die manier contact met haar opnam. Ze was een beroemdheid, een soort ster-profiler, en er waren een hoop idioten die probeerden haar tot vreemde spelletjes te verleiden of gewoon wilden uitproberen waar ze allemaal in zou trappen. Maar bij deze briefschrijver lag dat anders. Dat voelde ze. Die woorden konden geen toeval zijn. Ook al had ze er geen verklaring voor en geen flauw idee wat de onbekende van haar wilde. Ze wist alleen dat ze hem serieus moest nemen. En dat was meer dan zomaar intuïtie.

Liz opende het portier, ging achter het stuur zitten en deed even haar ogen dicht. Toen pakte ze haar mobiele telefoon uit haar tas en toetste ze het nummer van de inspecteur van politie in.

Donderdag 17 oktober, 16.26 uur

Georg Stadler stak zijn mobieltje weer in zijn zak en liep terug naar zijn collega Birgit Clarenberg.

‘Is er nog nieuws?’ vroeg ze, terwijl ze hem aankeek.

‘Nee, dat was privé.’ Hij had er een hekel aan om tegen haar te liegen, maar hij wilde haar hier niet bij betrekken. ‘Is het vliegtuig al geland?’

‘Een paar minuten geleden. Hopelijk duurt het niet lang meer. Ik heb de pest aan wachten.’

Ze stonden in de aankomsthal van het vliegveld te wachten op Oswald Krämer, de echtgenoot van het slachtoffer. Leonore Talmeier was nu tien dagen dood, maar pas nu kwam de archeoloog terug uit Peru, waar hij een opgraving leidde.

‘Dat moet hem zijn.’ Birgit wees naar een rijzige, blonde man met een gebruinde huid die een tas aan zijn schouder droeg. ‘Hij heeft waarschijnlijk alleen handbagage.’

‘Eropaf dan maar.’ Stadler marcheerde op de man af en Birgit volgde hem zo snel als ze kon. Ze droeg een strakke rok, die haar het lopen belemmerde. Waarschijnlijk had ze er niet op gerekend dat ze vandaag nog de deur uit zou moeten. Ze kwamen bij de man en Stadler sprak hem aan.

‘Meneer Krämer? Oswald Krämer?’

‘En wie bent u dan wel?’ De man keek hem onderzoekend aan. Hij was minstens een meter vijffennegentig lang, zodat zelfs Stadler naar hem op moest kijken, wat hem zelden overkwam.

Hij haalde zijn legitimatiebewijs tevoorschijn. ‘Recherche. Georg Stadler. Dit is mijn collega, Birgit Clarenberg.’ Hij stopte zijn legitimatiebewijs weer in zijn zak en zei iets zachter: ‘Gedoleerd met uw vrouw.’

Krämer fronste zijn wenkbrauwen. ‘Wat wilt u?’

‘We willen even met u praten, meneer Krämer’, kwam Birgit tussenbeide. ‘We hebben een paar vragen voor u.’

Toen Krämer geïrriteerd om zich heen keek, zei ze: ‘Natuurlijk niet hier op het vliegveld. Wilt u alstublieft met ons meegaan naar het hoofdbureau?’

‘Kan ik nog kiezen?’ blafte hij.

Birgit stond op het punt daarop in te gaan, maar Stadler was haar voor. ‘Komt u mee. De auto staat voor.’ Hij loodste de man tussen de mensen door naar de uitgang. Terwijl ze wegreden, zei hij: ‘U was niet gemakkelijk te vinden.’

‘Dat brengt mijn vak nu eenmaal met zich mee. In de jungle heb je geen bereik. Er is alleen een satelliettelefoon, maar die staat in het basiskamp. En daar ben ik niet altijd.’

‘U bent archeoloog?’

‘Dat wist u toch al.’

Stadler keek naar Krämer in de achteruitkijkspiegel. ‘Dan zoeken we als het ware allebei naar verborgen waarheden.’

Krämer snoof. Het was duidelijk dat hij geen overeenkomsten zag tussen zichzelf en de recherche, maar hij ging er niet op in. De rest van de rit verliep in stilte. Krämer zei pas weer iets toen ze in een verhoorkamer zaten. Birgit had koffie geregeld. Stadler zette de recorder aan die het gesprek opnam.

‘Wanneer hoorde u precies dat uw vrouw dood was?’ begon Stadler, nadat hij de inleidende informatie op de band had ingesproken. Niet de meest meelevende opening, maar hij had niet het idee dat hij Oswald Krämer medelijden hoefde te betonen. Hij leek niet erg aangedaan door de dood van zijn vrouw.

‘Vijf dagen geleden’, antwoordde Krämer. ‘Afgelopen zater-

dag. We waren net klaar met het onderzoek van enkele grotten.'

'En u bent vandaag pas hier naartoe gekomen?'

Krämer nam een slok koffie. 'Ik leid een grote opgraving. Ik kan er niet zomaar tussenuit knijpen, ik moet zeker weten dat alles tijdens mijn afwezigheid soepel blijft draaien. Na de begrafenis moet ik ook meteen weer terug.' Hij keek op zijn horloge, alsof het een kwestie van uren was.

'Neem me niet kwalijk,' zei Stadler, 'maar ik heb de indruk dat de dood van uw vrouw u niet erg diep heeft geraakt.'

'Mijn gevoelens gaan u niets aan.'

'Er is een moord gepleegd... en dan is helaas niets privé', riposteerde Stadler.

'Word ik soms verdacht? Ik heb toch een alibi: ik was aan de andere kant van de wereld. Goeie hemel, ik dacht dat dit uw werk was! Pakt u alles zo amateuristisch aan?'

Stadler wierp Birgit een snelle blik toe. Ze trok haar wenkbrauwen op en leunde naar voren. 'Meneer Krämer, kunt u ons misschien vertellen wanneer u uw vrouw voor het laatst hebt gesproken?'

Hij keek haar aan en zag er opeens wat verzoenlijker uit. 'Dat weet ik niet meer. Een week of drie geleden. We belden elkaar.'

'Heeft ze iets gezegd wat ons verder zou kunnen helpen? Had ze ruzie met iemand? Werd ze bedreigd? Uw vrouw was advocate, misschien had ze ruzie met een cliënt of een tegenpartij.'

Krämer haalde zijn schouders op. 'Niet dat ik weet. Maar ze vertelde me bijna nooit over haar zaken. Zij interesseerde zich niet voor mijn mummies en ik had geen belangstelling voor haar kleine crimineeltjes. We vielen elkaar zo weinig mogelijk lastig met beroepsmatige details.'

Stadler zag dat Birgit moest slikken voor ze verderging. 'Zou uw vrouw een vreemde hebben binnengelaten?'

'Geen idee. Kan zijn. Misschien deed hij zich voor als potentiële klant, bijvoorbeeld. Ze had een zwak voor de kerels die ze verdedigde.'

‘U was daar niet zo mee ingenomen?’ vroeg Stadler.

‘Nou, u ziet waar het toe heeft geleid’, zei Krämer.

Stadler begon zo langzaam zijn geduld te verliezen. Het had er alle schijn van dat de gewelddadige dood van Krämers vrouw voor hem alleen maar een vervelend incident was, zoiets als een verlate vlucht of een lekke band. Of de hele situatie vroeg te veel van hem, of het deed hem inderdaad helemaal niets. ‘Op dit moment zijn er geen aanwijzingen dat het een van haar cliënten was.’

‘Tja, dan kan ik u ook niet helpen.’ Krämer sloeg zijn armen over elkaar.

Stadler deed alsof hij iets nakeek in het dossier voor hij de volgende vraag stelde. ‘Ik neem aan dat u weet van de operatie die uw vrouw acht jaar geleden heeft ondergaan?’

‘Operatie? Hoe bedoelt u?’ Krämer zag er werkelijk uit alsof hij geen idee had. ‘Ze had een operatie aan haar onderlichaam ondergaan voor we elkaar ontmoetten. Het kan zijn dat dat acht jaar geleden is. We zijn pas vijf jaar getrouwd.’

‘Hoe hebt u elkaar leren kennen?’

Oswald Krämer sloeg met zijn hand op tafel. ‘Zo is het wel genoeg, zeg! Wat heeft dat met de dood van mijn vrouw te maken?’

‘Dat weten we niet’, gaf Stadler eerlijk toe. ‘Maar we willen ons een zo juist mogelijk beeld vormen van uw vrouw en haar milieu.’ Hij nam een vel papier uit het dossier. ‘Dit hebben we tussen de bescheiden van uw vrouw gevonden. U hebt elkaar via een datingsite leren kennen, niet? Een bedrijf dat zich richt op veeleisende klanten.’

‘Nou en? Wat gaat u dat aan?’

‘U zocht een cultureel onderlegde, financieel onafhankelijke vrouw die niet al te veel beslag op u zou leggen. Klopt dat?’

‘Waar wilt u heen? Denkt u soms dat ik een huwelijkszwendelaar ben? Ik ben rijk genoeg. Ik wilde een partner die me bij maatschappelijke gelegenheden kon vergezellen, die met me